

Національний університет
водного господарства
та природокористування

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА
ТА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ

Навчально-науковий інститут права

Кафедра спеціальних юридичних дисциплін

07-01-26

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

проректор з науково-педагогічної,
методичної та виховної роботи

Лагоднюк О.А.

“ _____ ” _____ 2018 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Program of the Discipline

ОРГАНІЗАЦІЯ СУДОВИХ І ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ
ORGANIZATION OF JUDICIAL AND LAW ENFORCEMENT
BODIES

(шифр і назва навчальної дисципліни)
(name of the discipline)

спеціальність 081 «Право»
specialt 081 «Law»
(шифр і назва спеціальності)
(code and name of the specialty)

Національний університет
водного господарства

Робоча програма навчальної дисципліни «Організація судових і правоохоронних органів» для студентів денної і заочної форм, за спеціальністю 081 «Право», в галузі знань 08 «Право». Рівне: НУВГП, 2018 року, 16 с.

Розробник: к.ю.н., професор кафедри спеціальних юридичних дисциплін Штогун С.Г.; старший викладач кафедри конституційного права та галузевих дисциплін Сахнюк В.В.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри спеціальних юридичних дисциплін
Протокол № 2 від «09» жовтня 2018 року

Завідувач кафедри спеціальних юридичних дисциплін _____ проф. Кафарський В.І.
«__» _____ 2018 року

Схвалено методичною комісією спеціальності 081 «Право».
Протокол № 2 від «19» жовтня 2018 року

«__» _____ 2018 року
Голова _____ проф. Цимбалюк В.І.

© Штогун С.Г., Сахнюк В.В., 2018 рік
©НУВГП, 2018 рік

Вступ

Навчальна дисципліна «Організація судових та правоохоронних органів» є обов'язковою у підготовці фахівців ступеня вищої освіти бакалавра за спеціальністю «Право». Вивчаючи навчальну дисципліну, студент отримує вихідні дані про організаційну побудову правоохоронних та правозахисних органів, знайомиться з завданнями і цілями їх діяльності.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є: устрій, організаційна побудова та функції суду, органів прокуратури, досудового розслідування, Національної поліції та інших органів МВС України, Служби безпеки України, адвокатури, взаємодії цих органів між собою та з іншими державними установами й громадськими формуваннями.

Для вивчення курсу студенти повинні знати суміжні питання теорії та історії держави і права, конституційного права, адміністративного права, кримінального права і процесу, цивільного права і процесу та інших юридичних наук.

Анотація

Навчальна дисципліна «Організація судових і правоохоронних органів» - одна з базових дисциплін, опанування якої необхідне для виконання на високому рівні молодими спеціалістами-юристами завдань правової діяльності.

У робочій програмі розглядається система правоохоронних органів, їх основні завдання та функції, система правоохоронних органів та її основні завдання.

Навчальна дисципліна «Організація судових і правоохоронних органів» є невід'ємною складовою навчального плану підготовки студентів спеціальності 081 «Право», що здійснюється у вищих навчальних закладах освіти юридичного профілю.

Ключові слова: суд, судова система, судові органи, правоохоронні органи.

Abstract

Educational discipline «Organization of judicial and law enforcement agencies» - one of the basic disciplines, the mastery of which is necessary for the high level implementation of the tasks of legal activities by young lawyers.

Національний університет
водного господарства
та природокористування

The work program examines the system of law enforcement agencies, their main tasks and functions, the system of law enforcement bodies and its main tasks.

Educational discipline "Organization of judicial and law enforcement agencies" is an integral part of the curriculum for the training of students of the specialty 081 "Law", which is carried out in higher educational institutions of legal education.

Key words: court, judicial system, judicial bodies, law enforcement bodies.

Національний університет
водного господарства
та природокористування

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 08 «Право» Спеціальність 081 «Право»	Нормативна	
Модулів – 1		Рік підготовки: 1 курс	Рік підготовки: 1 курс
Змістових модулів – 2		Семестр: 1-ий	Семестр: 1-ий,
Індивідуальне науково-дослідне завдання –		Лекції – 28 год.	Лекції – 2 год.
Загальна кількість годин – 120 год.		Практичні – 14 год.	Практичні – 6 год.
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 5		Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти	Лабораторні - -год.
	Самостійна робота –78 год.		Самостійна робота – 112 год.
	Індивідуальні - - год.		
	Вид контролю - іспит		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання - 36% до 64%;

заочної форми навчання – 9 % до 91%

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Мета дисципліни – ознайомлення майбутніх юристів з головними положеннями, що стосуються організації судової та правоохоронної діяльності.

2.2. Завдання дисципліни – засвоєння теоретичних положень даної дисципліни яке сприятиме вивченню інших дисциплін у наступних семестрах:

- забезпечення ознайомлення з теоретичними знаннями, що стосуються поняття і системи судових та правоохоронних органів, їх компетенції, організації діяльності та взаємодії з органами державної влади та недержавних структур, які співпрацюють у системі правового захисту та правової охорони;

- вироблення навичок та вмій щодо правильного застосування законодавства про судові та правоохоронні органи.

2.3. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

- сутність та поняття судової влади, її характерні ознаки, завдання та функції;

- поняття та значення принципів організації та діяльності судової влади;

- характеристику правоохоронної діяльності, відомості про органи, що здійснюють таку діяльність, їх структуру, завдання, функції, компетенцію, повноваження та особливості статусу посадових осіб, які працюють у цих органах;

- побудову судової системи в цілому, повноваження Конституційного Суду України й судів загальної юрисдикції, організаційне забезпечення діяльності судів;

- принципи побудови, завдання та основні напрями діяльності системи органів прокуратури, дізнання та досудового слідства.

вміти:

- правильно тлумачити й застосовувати нормативно-правові акти щодо організації та діяльності судових і правоохоронних органів при вирішенні практичних ситуацій;

- вільно орієнтуватися в системі нормативно-правових актів щодо організації та діяльності судових та правоохоронних органів.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МОДУЛЬ 1

Змістовий модуль 1.

Тема 1. Предмет, система та основні поняття курсу «Організація судових та правоохоронних органів». Судова влада в Україні.

1. Предмет, система та методи навчальної дисципліни «Організація судових та правоохоронних органів».

2. Місце «Організація судових та правоохоронних органів» в системі інших юридичних дисциплін. Взаємозв'язок навчальної дисципліни з «Конституційним правом України», «Теорією держави і права» та іншими дисциплінами.

3. Поняття судових органів. Поняття та суть судової влади.

4. Основні конституційні положення щодо судової влади. Загальна характеристика її системи.

5. Співвідношення судової влади з іншими гілками державної влади. Поняття судової системи в Україні.

6. Засади організації судової влади.

7. Правове регулювання діяльності органів судової влади. Організаційні основи судоустрою.

Тема 2. Система судів загальної юрисдикції. Статус судді.

1. Місцеві суди в Україні, їх склад і компетенція.

2. Правовий статус судді. Вимоги до судді місцевого суду.

3. Види і склад апеляційних судів. Повноваження апеляційного суду. Правовий статус судді апеляційного суду.

4. Вищі спеціалізовані суди, їх склад і повноваження. Суддя Вищого спеціалізованого суду.

5. Верховний суд України: склад і структура.

6. Пленум Верховного Суду.

7. Суддя Верховного Суду України.

8. Науково-консультативна рада та офіційний друкований орган Верховного Суду.

Тема 3. Правовий статус Конституційного суду України

1. Конституційний Суд України як орган конституційної юрисдикції.

2. Завдання Конституційного Суду.

3. Склад Конституційного Суду.

4. Принципи діяльності Конституційного Суду. Порядок утворення та повноваження Конституційного Суду.

5. Вимоги, що ставляться до судді Конституційного Суду. Повноваження судді Конституційного Суду. Порядок обрання Голови

Конституційного Суду та його заступника. Повноваження Голови Конституційного Суду. Повноваження заступника Голови Конституційного Суду.

6. Загальні засади конституційного провадження. Конституційне подання. Конституційне звернення. Конституційна скарга.

7. Акти Конституційного Суду України.

Тема 4. Статус суддів, народних засідателів та присяжних.

1. Порядок зайняття посади судді. Вимоги до суддів
2. Кваліфікаційний рівень судді.
3. Національна школа суддів України, її статус та структура.
4. Дисциплінарна відповідальність судді.
5. Звільнення судді з посади та припинення його повноважень.

Тема 5. Вища рада правосуддя. Вища кваліфікаційна комісія суддів України.

1. Вища рада правосуддя.
2. Вища кваліфікаційна комісія суддів України, її статус та повноваження.
3. Суддівське самоврядування.
4. Забезпечення суддів. Організаційне забезпечення діяльності судів.

Тема 6. Система і структура органів прокуратури України.

1. Поняття прокуратури та її роль в Україні.
2. Засади організації і діяльності прокуратури. Функції прокуратури.
3. Організаційні основи системи прокуратури. Система прокуратури України. Правове регулювання діяльності органів прокуратури.
4. Структура та компетенція Генеральної прокуратури. Особливості організації і діяльності Спеціалізованої антикорупційної прокуратури. Регіональні прокуратури. Місцеві прокуратури.
5. Повноваження прокурора з виконання покладених на нього функцій. Підтримання публічного обвинувачення в суді. Організація і процесуальне керівництво досудовим розслідуванням, вирішення відповідно до закону інших питань під час кримінального провадження, нагляд за негласними та іншими слідчими і розшуковими діями органів правопорядку. Представництво інтересів держави в суді у виключних випадках і в порядку, що визначено законом.

6. Дисциплінарна відповідальність прокурора. Звільнення прокурора з посади, припинення, зупинення його повноважень на посаді.

7. Прокурорське самоврядування та органи, що забезпечують діяльність прокуратури. Кваліфікаційно-дисциплінарна комісія прокурорів, її статус та повноваження. Національна академія прокуратури України. Соціальне та матеріально-побутове забезпечення прокурора та інших працівників органів прокуратури. Організаційне забезпечення діяльності прокуратури. Міжнародно-правове співробітництво прокуратури з компетентними органами іноземних держав у сфері кримінального судочинства.

Тема 7. Національна поліція України та інші органи МВС України.

1. Завдання, повноваження та структура МВС України.
2. Національна поліція України, правова основа та принципи її діяльності. Завдання Національної поліції, міжнародне співробітництво та взаємодія поліції з органами державної влади та органами місцевого самоврядування.
3. Система поліції та статус поліцейських. Основні обов'язки та повноваження поліцейського. Види відповідальності поліцейських. Поліцейські заходи. Порядок застосування поліцейських заходів примусу. Добір на посаду поліцейського. Загальні засади проходження служби в поліції. Гарантії професійної діяльності поліцейського.

Тема 8. Органи досудового розслідування

1. Органи досудового розслідування в Україні.
2. Правова основа діяльності органів досудового розслідування.
3. Завдання органів досудового розслідування.
4. Принципи діяльності органів досудового розслідування в Україні.

Тема 9. Органи безпеки України Служба безпеки України та її завдання.

1. Правове регулювання діяльності органів безпеки.
2. Принципи діяльності Служби безпеки.
3. Система органів Служби безпеки. Структура Центрального управління СБУ. Колегія Служби безпеки, її склад і повноваження.
4. Правове становище співробітників СБУ, їх права і обов'язки. Гарантії законності в діяльності Служби безпеки. Соціальний і правовий захист працівників органів безпеки.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма						заочна форма						
	усь го	у тому числі					усь го	у тому числі					
		л	п	лаб.	інд.	с. р.		л	п.	лаб.	інд.	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Модуль 1													
Змістовий модуль 1.													
Тема 1. Предмет, система та основні поняття курсу «Організація судових та правоохоронних органів». Судова влада в Україні.	13	2	1				10	14	1	1			12
Тема 2. Система судів загальної юрисдикції. Статус судді.	14	4	2				8	14	1	1			12
Тема 3. Правовий статус Конституційного суду України	13	4	1				8	15		1			14
Тема 4. Статус суддів, народних засідателів та присяжних.	14	4	2				8	13		1			12
Тема 5. Вища рада правосуддя.	13	2	1				10	13		1			12

Тема 6. Система і структура органів прокуратури України.	14	4	2			8	12					12
Тема 7. Національна поліція України та інші органи МВС України. Органи досудового розслідування.	14	4	2			8	13		1			12
Тема 8. Органи досудового розслідування	13	2	1			10	14					14
Тема 9. Органи безпеки України Служба безпеки України та її завдання.	14	2	2			8	12					12
Разом змістовий модуль 1.	120	28	14			78	120	2	6			112

5. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№	Назва теми	К-сть годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Предмет, система та основні поняття курсу «Організація судових та правоохоронних органів». Судова влада в Україні.	1	1
2.	Тема 2. Система судів загальної юрисдикції. Статус судді.	2	1
3.	Тема 3. Правовий статус Конституційного суду України	1	1
4.	Тема 4. Статус суддів, народних засідателів та присяжних. Вища рада правосуддя.	2	1
5.	Тема 5. Вища рада правосуддя.	1	1
6.	Тема 6. Система і структура органів прокуратури	2	

	України. лодарства		
7.	Тема 7. Національна поліція України та інші органи МВС України. Органи досудового розслідування.	2	
8.	Тема 8. Органи досудового розслідування.	1	1
9.	Тема 9. Органи безпеки України Служба безпеки України та її завдання.	2	
	Всього	14	6

САМОСТІЙНА РОБОТА

№	Назва теми	К-сть годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Предмет, система та основні поняття курсу «Організація судових та правоохоронних органів». Судова влада в Україні.	10	12
2.	Тема 2. Система судів загальної юрисдикції. Статус судді.	8	12
3.	Тема 3. Правовий статус Конституційного суду України	8	14
4.	Тема 4. Статус суддів, народних засідателів та присяжних. Вища рада правосуддя.	8	12
5.	Тема 5. Вища рада правосуддя.	10	12
6.	Тема 6. Система і структура органів прокуратури України.	8	12
7.	Тема 7. Національна поліція України та інші органи МВС України. Органи досудового розслідування.	8	12
8.	Тема 8. Органи досудового розслідування.	10	14
9.	Тема 9. Органи безпеки України Служба безпеки України та її завдання.	8	12
	Всього	78	112

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Науковими та методичними основами викладання дисципліни «Організація судових і правоохоронних органів» є системний підхід. Методологія вивчення дисципліни і оцінювання знань слухачів заснована на індивідуально-диференційованому навчанні.

Контроль за рівнем засвоєнням знань здійснюється шляхом застосування різних форм опитування, написання контрольних робіт

на семінарських заняттях, проведення модульного контролю, складання іспит.

При виставленні оцінок (балів) враховуються, насамперед, знання, розуміння й уміння аналізувати конкретні ідеї.

Під час вивчення дисципліни буде проводитись:

Основними методами навчання є:

1. лекції;
2. практичні завдання;
3. наукова робота;
4. самостійна робота;
5. тренінги;
6. ситуаційні завдання.

8. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Оцінювання результатів поточного контролю проводиться у розрахунку від 0 до 60 балів. Основними методами оцінювання є:

1. аналіз усних відповідей;
2. виконання практичних завдань.

Оцінювання виконання завдань здійснюється за такими критеріями (у % від кількості балів, виділених на завдання із заокругленими до цілого числа):

- 0% - завдання не виконано;
- 40% - завдання виконано частково, висновки не аргументовані і не конкретні, звіт підготовлено недбало;
- 60% - завдання виконано повністю, висновки містять окремі недоліки, судження студента не достатньо аргументовані, звіт підготовлено з незначним відхиленням від вимог;
- 80% - завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки несистемного характеру ;
- 100% - завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень.

РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

Поточне тестування та самостійна робота							Всього
Змістовий модуль № 1							
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	100
8	8	8	9	9	9	9	
60							

T1, T2 ... T12 – теми змістових модулів.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національної шкалою
	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики
90-100	відмінно
82-89	добре
74-81	
64-73	
60-63	задовільно
35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

9. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Методичне забезпечення навчальної дисципліни включає:

Методичні вказівки до практичних занять та самостійної роботи з навчальної дисципліни «Організація судових і правоохоронних органів України» для студентів напряму підготовки 6.030401 «Правознавство» денної форми навчання [Електронний ресурс] / Цимбалюк В.І. – Рівне: НУВГП, 2014 – 12 с. – Режим доступу: <http://ep3.nuwm.edu.ua/2565/1/06-15-15.pdf>

10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова:

1. Конституція України від 28 червня 1996 року (із змінами та доповненнями). *Відомості Верховної Ради України* від 23 липня 1996 року. № 30. Ст.141.
2. Про Вищу раду правосуддя: Закон України від 21 грудня 2016 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2017. № 1. Ст.1.
3. Про Національне антикорупційне бюро України: Закон України від 14 жовтня 2014 року. *Відомості Верховної Ради України*. 2014. № 47. Ст. 2051.
4. Про прокуратуру: Закон України від 14 жовтня 2014 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 2-3. Ст. 12
5. Про Службу безпеки України: Закон України від 25 березня 1992 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 27. Ст. 382

6. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 02 червня 2016 року. Чинне законодавство станом на 30.09.2016 р.: (офіц. текст). Київ: ПАЛИВОДА А.В., 2016. 144 с.

7. Про Державне бюро розслідувань: Закон України від 12 листопада 2015 р. *Голос України*. 2016. № 7.

8. Суд, правоохоронні та правозахисні органи України: Підручник / Міністерство освіти і науки України. О.С. Захарова, В.Я. Карабань, В.С. Ковальський (кер. авт. кол.) та ін.: Відповід. Ред. В. Маляренко. Київ: Юрінком Інтер, 2004. 375 с.

9. Організація судових та правоохоронних органів : навч. посіб. : у 2 ч. / Л. М. Москвич, І. В. Назаров, О. О. Овсяннікова та ін. ; за ред. Л. М. Москвич. Харків: Право, 2016.

10. Організація судових та правоохоронних органів України : навч. посіб. у схемах / А. В. Лапкін. Вид. 5-те, змін. і допов. Харків : Право, 2016. 168 с.

11. Судові та правоохоронні органи (у схемах і таблицях) : навчальний посібник / М. М. Бурбика, М. С. Уткіна. Суми : Сумський державний університет, 2016. 123 с.

Допоміжна:

1. Городовенко В.В. Принципи судової влади: монографія / В.В. Городовенко. Х.: Право, 2012. 448 с

2. Марочкін І.С., Москвич Л.М., Каркач П.М. та ін. Організація судових та правоохоронних органів. Підручник. Харків, 2014. 448 с

3. Суд, правоохоронні та правозахисні органи України: Навч. посіб. / В.С.Ковальський (керівник авт. колективу), В.Т. Білоус, С.Е. Демський та ін.; Відп. ред. Я. Кондратьєв. К.: Юрінком Інтер, 2002. 320 с.

4. Юревич І.В. Єдність судової вади: монографія / І.В. Юревич. Харків: Право, 2014. 264 с.

5. Судові системи країн Європейського Союзу та України: порівняльно-правовий аналіз: автореф. дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.10 / І. В. Назаров ; Нац. ун-т "Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого". Харків, 2011. 40 с.

Інформаційні ресурси:

1. Судова реформа: як громадяни можуть зробити її успішною / [Р. Куйбіда, О. Лебедь, Р. Ліхачов, О. Трубенкова]; за заг. ред. Р. Куйбіда. К.: ФОП Москаленко О.М., 2018. 62 с. URL: http://pravo.org.ua/img/zstored/files/Posibn_RK.pdf

2. Звіт Тимчасової спеціальної комісії з перевірки суддів судів загальної юрисдикції (станом на 25.08.2015) URL: <http://www.vru.gov.ua/statistics/47>.

3. Висновок Венеціанської комісії щодо проекту змін до Конституції України в частині правосуддя URL: <http://www.scourt.gov.ua/clients/vsu/vsu.nsf/7864c99c46598282c2257b4c0037c014/229b826c8ac787dec2257d87004987c3.pdf>

4. Висновок Конституційного Суду України у справі за зверненням Верховної Ради України про надання висновку щодо відповідності законопроекту про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя) вимогам статей 157 і 158 Конституції України від 20 січня 2016 р. № 1-22/2016 URL: <http://www.ccu.gov.ua/>.

5. Статистична інформація Генеральної прокуратури України URL: <http://www.gp.gov.ua/ua/stat.html>.

